

BESLUT "NATURRESERVAT MÅNGSBODARNA": 1982-02-15
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT MÅNGSBODARNA"

*****

LÄNSSTYRELSEN KOPPARBERGS LÄN

Naturvårdsenheten

1:e byråinsp. Hannes Mellquist

BESLUT: 1982-02-15

DNR: 11.1211-2230-77 (2039)

NATURRESERVAT

BESKRIVNING AV RESERVATET

Reservatets benämning: Mångsbodarna
Kommun: Älvdalen
Socken: Älvdalen
Fastighet: Evertsberg 6:8, 52:1, 104:1, 113:2,
114:1, Samf mark för Evertsbergs
skifteslag
Lägesbeskrivning: Topografisk karta 14D Sälen NO
X = 6776 Y = 1382
Areal: ca 3,6 ha

GRUND FÖR BESLUT

Området skiljer sig markant från omgivande tallhedsområden genom det stora inslaget av gran, björk och sälg. Genom området rinner Kvarnbäcken.

Vattenkraften från bäcken nyttjades förr i tiden mycket intensivt. Här har funnits tolv skvaltkvarnar, ett sågverk samt ett hyvelhus. Allt detta drevs under hundratals år med vattnets hjälp. Idag kan området till vissa delar karaktäriseras som ett industriarkeologiskt fält. Ruiner efter skvaltkvarnar, kanaler och dammbyggen talar om områdets historia. Tre byggnader finns ännu bevarande, såghuset, hyvelhuset med tilloppskanal och ett kvarnhus.

Genom området går en mindre bilväg.

Området är kulturhistoriskt riksintressant.

Syftet med naturreservatet är att skydda och vårda miljön i anslutning till de kulturhistoriskt intressanta objekten samt att informera allmänheten om områdets kulturella värden.

Med stöd av 7 § naturvårdslagen förklarar länsstyrelsen det om-

råde som utmärkts på bifogade karta som naturreservat.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen att nedan avgivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande området.

A. FÖRESKRIFTER JÄMLIKT 8 § NATURVÅRDSLAGEN ANGÅENDE INSKRÄNKNING I MARKÄGARES OCH ANNAN SAKÄGARES RÄTT ATT FÖRFOGA ÖVER FASTIGHET INOM RESERVATET

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden genom att gräva, spränga, muddra, borra, schakta, dika, dämna, dränera, utfylla eller utföra annan markberedning,
- anordna upplag,
- anlägga väg,
- dra fram mark- eller luftledning,
- uppföra byggnad,
- riva befintlig byggnad,
- tillföra växtnäringsämnen,
- inplantera för området främmande växtart,
- avverka eller utföra annan skogsvårdande åtgärd utöver vad som framgår av upprättad skötselplan som bifogas detta beslut.

B. FÖRESKRIFTER JÄMLIKT 9 § NATURVÅRDSLAGEN ANGÅENDE MARKÄGARES ELLER ANNAN SAKÄGARES SKYLDIGHET ATT TÅLA VISST INTRÅNG

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av till detta beslut fogad skötselplan.

C. FÖRESKRIFTER JÄMLIKT 10 § NATURVÅRDSLAGEN OM VAD ALLMÄNHETEN HAR ATT IAKTTAGA INOM RESERVATET

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- elda,
- framföra motordrivet fordon annat än på befintlig väg,
- bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, samt att skada vegetationen i övrigt

t.ex. genom att gräva upp örter, gräs, mossor eller lavar.

D. BESTÄMMELSER JÄMLIKT 9 § NATURVÅRDSFÖRORDNINGEN OM VÅRD OCH FÖRVALTNING

Syftet med vården och förvaltningen

Reservatet skall vårdas så att nuvarande naturmiljö i möjligaste mån bibehålles.

Skötselplan

Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom att fastställa bifogade plan.

Reservatet skall utmärkas i enlighet med av statens naturvårdsverk utfärdade anvisningar.

Naturvårdsförvaltare:

Naturreseptatet skall förvaltas av Älvdalens kommun. Samråd skall vid förvaltningen ske med länsstyrelsen och Älvdalens Jordägande socknemän.

Besvärshänvisning (Jordbruksdepartementet) enligt bilaga 4.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen.

I beslutet deltog landshövding Ingvar Gullnäs jämte ledamöterna Börje Andersson, Henry Andersson, Sven Bergström, Bertil Dahlén, Edvin Ekholm, Emil Ericson, Bertil Helldin, Torris Lars Larsson, Göte Nordström, Bengt Nylund, Lillemor Rudholm, Nils Steiving och Anna-Lena Winge.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Åke Etsare, förste länsassessor Stig Holback, tf länsarkitekt Tor Eriksson, naturvårdsdirektör Carl Sundt, överlantmätaren Kjell Westling, länsantikvarie Bengt Åkerlund och byrådirektör Björn Ströberg, föredragande.

Ingvar Gullnäs

Björn Ströberg

Bilagor:

Markägarförteckning, bilaga 1

3 st kartor, bilaga 2

Skötselplan, bilaga 3

Besvärshänvisning, bilaga 4

*****

NATURRESERVAT

SKÖTSELPLAN MÅNGSBODARNA

UPPRÄTTAD AV LÄNSSTYRELSEN I KOPPARBERGS LÄN
FASTSTÄLLD AV LÄNSSTYRELSEN I KOPPARBERGS LÄN 1982-02-15.

LÄNSSTYRELSEN
KOPPARBERGS LÄN
Naturvårdsenheten

SKÖTSELPLAN

Bilaga 3

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET MÅNGSBODARNA, ÄLVDALENS KOMMUN

Följande skötselplan för naturreservatet har upprättats i februari 1981 av länsstyrelsen i Kopparbergs län. Planen består av tre delar en allmän del, en skötselplan och en ekonomisk plan.

1 ALLMÄN BESKRIVNING

För del allmänna beskrivningen hänvisas till naturreservatsbeslutet.

2 SKÖTSELPLAN

2.1 Allmän målsättning

Naturreservatet skall skötas så att skogsmarksmiljön bibehålles i anslutning till byggnader, grunder och andra konstruktioner, såsom dammar, kanaler och dylikt.

Befintliga byggnader bör underhållas och i möjligaste mån brukas.

2.2 Principen för disposition av mark och byggnader

2.2.1 Hävd av skogsmarken

Principen skall vara att överhålla och gynna de äldre grövre träden av skilda trädslag. Träd som förorsakar skada på kulturintressant objekt bör avverkas.

2.2.2 Disposition av byggnader

Byggnaderna skall disponeras och skötas av förvaltaren och Evertsbergs byamän.

2.2.3 Renhållning

Sopor och latrinkärl skall omhändertas av kommunen.

2.2.4 Tillsyn
Förvaltaren skall ha en regelbunden tillsyn av områdets anläggningar.

2.3 Skötsel av vegetation och byggnader

2.3.1 Vegetation

Beskrivning: Blandskog av i huvudsak gran och tall med lövinslag. Avverkning har ej skett under de senaste decennierna.

Målsättning: Bibehålles som blandskog. Äldre träd gynnas.

Engångsåtgärd: Rökning av hela området. Enstaka björkar och sälgbuskage sparas. Svag gallring. Träd som på byggnadskonstruktioner avverkas.

Underhållsåtgärd: Viss slyrökning.

2.4 Anordningar för allmänheten

2.4.1 Parkeringsplats

En mindre parkeringsplats för 4-6 personbilar anordnas.

2.4.2 Toalett

Placeras vid parkeringsplatsen.

2.4.3 Sopstall

Placeras vid parkeringsplatsen.

2.4.4 Informationsskyltar

enligt svensk standard och naturvårdsverkets anvisningar skall upprättas.

2.5 Förvaltning

2.5.1 Naturreservatet skall förvaltas av Älvdalens kommun.

Samråd skall vid förvaltningen ske med länsstyrelsen och Älvdalens Jordägande socknemän.

3. EKONOMISK PLAN

			Engångsåtgärd antal dagsverk	Underhålls- åtgärd antal dags- verk/år	Material och maskinkostnad Kronor
Rökning/gallring	20			5	
Underhåll av byggnader		3	1.000		
Anordnande av P-Plats	5		10.000		

Toalett + Sopställ	10	5	2.000
Information samt gränsmarkering	20	2	8.000
SUMMA	55	15	21.000